

Špičák V, Panzner P et al. Alergologie. Praha: Galén a Karolinum 2004. 348 stran. ISBN 80-7262-265-X (Galén), 80-246-0846-4 (Karolinum).

Navzdory tomu, že alergiemi u nás trpí více než 20 % populace a péče o alergiky je denním „chlebem“ lékařů, učebnic psaných v českém jazyce a týkajících se tohoto tématu je v naší zemi poskrovnu. Autory první poválečné „Alergie“, která vyšla v roce 1957 ve Státním zdravotnickém nakladatelství, byli Vladimír Hlaváček, Bohuslav Hodek, Josef Liška a další. Potom trvalo 29 let, než se objevila „Alergologie“ Josefa Beneše a spolupracovníků (Knižnice praktického lékaře, Avicenum 1986). Nyní, za dalších 18 let, dostáváme do rukou v pořadí 3. knihu se stejným názvem, ale díky neustále se rozšiřujícímu spektru našeho poznání se zcela jiným obsahem.

Kniha má celkem 348 stran formátu A4, je členěna do dvou částí a má celkem 23 kapitol. V obecné části jsou tyto kapitoly: Fyziologie imunitního systému, Slizniční imunita a její význam v alergologii, Imunolo-

gické základy alergické reakce, Genetika atopie, Alergeny, Alergie a infekce, Alergie a prostředí, Atopie a imunodeficiency, Alergie a autoimunita, Diagnostika alergických onemocnění, Léčba alergických onemocnění. Část speciální obsahuje pojednání na téma Vývoj alergie v průběhu života, prognóza a prevence, Psychologické a psychosociální aspekty alergií, Anafylaxe, Chronická rýma, Asthma bronchiale, Jiné patologické stavy se vztahem k alergii, Kožní alergické projevy, Oční alergie, Potravinová alergie, Alergie na léky a latex, Alergie na jed blanokřídlého hmyzu, Profesionální alergie. Na konci každé kapitoly jsou odkazy na nejdůležitější literární práce týkající se zmiňované problematiky.

Text je čtivý, obsahově aktuální, vycházející z nejnovějších poznatků současné moderní alergologie a klinické imunologie. Je ilustrován obrázky, tabulkami, grafy a schématy,

v závěru je uveden seznam zkratk a jmenný rejstřík. Tím se stává knížka přehledná, orientace v ní je snadná. Měla by být nejen v knihovně, ale i stále po ruce u každého lékaře pracujícího v oboru alergologie a klinické imunologie či připravujícího se k atestační zkoušce. Rádi po ní jistě sáhnou i praktičtí lékaři pečující o děti či dospělí, lékaři „styčných“ oborů, jako otolaryngologové, dermatologové, pneumologové, oftalmologové, případně zdravotní sestry specialistky či studenti medicíny. Všem těm ji lze s čistým svědomím k četbě i studiu doporučit.

*doc. MUDr. Vít Petru, CSc.
Centrum alergologie
a klinické imunologie
Nemocnice Na Homolce, Praha
www.homolka.cz
e-mail: Vit.Petru@homolka.cz*

Doručeno do redakce: 20. 12. 2005

Marek J et al. Farmakoterapie vnitřních nemocí. 3. (zcela přepracované a doplněné) vyd. Praha: Grada 2005. 773 stran. ISBN 80-247-0839-6.

Čtenářům se dostává do rukou pozoruhodná kniha s nesmírným významem pro klinickou praxi. Rychlý vývoj v oblasti farmakoterapie je typickým příznakem dnešních dnů. Nové poznatky a informace v jednotlivých oborech vnitřního lékařství jen obtížně zvládáme a taktéž nejsme schopni zvládnout v rámci celého vnitřního lékařství farmakoterapii. Proto by nám předkládaná monografie měla přinést možnost orientace v oborech, které nám jsou méně blízké.

Kniha má 773 stran, je složena z 22 kapitol zaměřených na jednotli-

vé oblasti medicíny. Pojednává o farmakoterapii kardiologie, periferních cév, hypertenze, ledvin, plicních nemocí, trávicího traktu, hematologie, revmatologie, endokrinologie, diabetes mellitus, obezity, metabolických osteopatií, hyperlipoproteinemií a dyslipoproteinemií. Následují kapitoly týkající se antibiotik, farmakoterapie maligních onemocnění, malnutrice a katabolizmu, imunomodulační terapie, psychofarmakoterapie ve vnitřním lékařství, farmakoterapie vaskulárních mozkových příhod, symptomatické a paliativní

terapie, farmakoterapie ve stáří a farmakoterapie intoxikací.

Monografie je doplněna nezbytným abecedním seznamem zkratk a bohatým rejstříkem obchodních názvů léků.

Kniha je vydávána k dvojímu výročí. Před 20 lety, v roce 1985, vyšla první Farmakoterapie vnitřních nemocí – tehdy jako skriptum University Karlovy a o 10 let později v roce 1995 vyšlo 1. vydání knižní publikace v nakladatelství Grada Publishing.

Vzhledem k nahromadění nových poznatků od 2. vydání z roku 1998

vychází vydání třetí, ve kterém k tradičním 21 kapitolám přibyla kapitola 22. Farmakoterapie intoxikací. S rozvojem jednotlivých vědních oborů a s nahromaděním nových poznatků není v možnostech jednoho autora a ani jedné kliniky zahrnout tak široký obor, jakým je vnitřní lékařství. Proto byl sestaven autorský tým složený z předních odborníků v dané problematice, který byl pro třetí vydání vhodně doplněn.

Je nám předkládáno dílo monumentální svým rozsahem, dílo skvělé svým obsahem a dílo nepostradatel-

né pro každodenní praxi. Kniha je logicky uspořádaná, dobře čtivá, vhodně doplněna tabulkami, obrázky. Jednotlivé kapitoly uvádějí recentní odbornou literaturu.

Kniha patří do knihovny nejen internistů, ale i specialistů v jednotlivých oborech vnitřního lékařství. Jistě bude mít své postavení i v pregraduální přípravě studentů, protože úroveň znalostí v léčbě vnitřních nemocí se musí stále zdokonalovat.

Úspěšná léčba je cílem snažení každého lékaře: nechť je nám tato

kniha prospěšným průvodcem v našem úsilí pro dobro našich pacientů!

Je třeba vyjádřit obdiv a úctu všem autorům, kteří se na této monografii podíleli.

doc. MUDr. Miroslav Souček, CSc.

II. interní klinika LF MU

a FN u sv. Anny, Brno

www.fnusa.cz

e-mail: miroslav.soucek@fnusa.cz

Doručeno do redakce: 9. 12. 2005

Widimský J, Malý J et al. Akutní plicní embolie a žilní trombóza. 2. rozšířené a přepracované vyd. Praha: TRITON 2005. Počet stran 381. ISBN 80-7254-639-2.

Tromboembolická nemoc představuje i v současné době závažný zdravotnický problém a přes pokroky v diagnostice i v léčbě zůstává mortalita na toto onemocnění vysoká. V posledních letech došlo k vývoji a upřesnění algoritmu v diagnostických i v léčebných postupech stejně jako i v chápání vzniku žilní trombózy. Proto je nová monografie autorů profesora Jiřího Widimského staršího a profesora Jaroslava Malého s kolektivem věnovaná tomuto velmi aktuálnímu a závažnému tématu vítána. Řada z nás s chutí přečetla Přerovského a Widimského monografii Akutní žilní trombóza a embolie plicní (Praha: Avicenum 1979), tato publikace získala cenu předsednictva České lékařské společnosti J.E. Purkyně v roce 1980, i první vydání knížky Jiřího Widimského, Jaroslava Malého a kolektivu Akutní plicní embolie a žilní trombóza (Praha: Triton 2002), tato monografie pro změnu získala cenu České angiologické společnosti za rok 2002 – cena byla udělena na angiologických dnech 4. dubna 2003.

Nová monografie má široký záběr od epidemiologických dat přes nové diagnostické postupy až po současné názory na možnosti medikamentózní i nemedikamentózní léčby – tedy včetně chirurgické a katetrizační léčby a zavádění kaválních filtrů. Jednotlivé kapitoly se zabývají výskytem, patogenezí, patofyziologií, diagnostikou, diferenciální diagnostikou, prevencí, léčbou, a prognózou žilní trombózy a plicní embolie. Nechybí ani velmi podrobně rozvedená laboratorní a klinická diagnostika trombofilních stavů (J. Malý), kapitola věnovaná žilní trombóze (K. Roztočil), chirurgické plicní embolektomii, plicní trombendarterektomii a problematice kaválních filtrů (J. Špatenka). Podrobně moderně pojatá je i kapitola o echokardiografii u plicní embolie (P. Franc) a čtenář v knížce ocení i samostatné kapitoly věnované duplexní sonografii (M. Vítovec), angiografickému vyšetření žilního systému a katetrizační léčbě hluboké žilní trombózy a plicní embolie (M. Roček), stejně jako kapitolu

o úloze výpočetní tomografie v diagnostice plicní embolie (P. Eliáš). Všechny kapitoly velmi podrobně probírají příslušnou problematiku a vycházejí z aktuálních poznatků. Jak je u autorů zvykem, ke každé kapitole jsou uvedeny i recentní odkazy. Knížka je čtivá, přehledná, velmi dobře doplněná řadou schémat a obrazovou dokumentací a je určena pro široký okruh čtenářů kardiologů, internistů i praktických lékařů. V závěru knížky nechybí ani přehled guidelines a studií.

Není pochyb o tom, že tato knížka bude jistě dobrým průvodcem v každodenní klinické praxi.

prof. MUDr. Jan Vojáček, DrSc.,

FESC, FACC

I. interní klinika LF UK a FN,

Hradec Králové

www.fnhk.cz

e-mail: vojacek@fnhk.cz

Doručeno do redakce: 12. 12. 2005